

Lovudvalget -/ Her

EM 2006/18 – Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om landstinget og landsstyret

Landstingets Lovudvalg har udbedt sig eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag. Finansudvalget skal hermed fremkomme med sine bemærkninger.

Udvalget skal indledningsvis tage til efterretning forslagsstillers bemærkning om, at:

”Revisionsudvalget har efter gældende regler alene indsigt i Landskassens regnskaber og de nettostyrede virksomheder, mens hjemmestyreejede aktieselskaber ikke er undergivet Revisionsudvalgets kontrol. Revisionsudvalget konstaterede i beretningen fra 2000 og i det efterfølgende beslutningsforslag, at en række offentligt ejede selskaber op gennem 90’erne er blevet omdannet til aktieselskaber, hvorved Landstinget gradvist har mistet indsigt i administrationen af Hjemmestyrets værdier.”

Finansudvalget er også enig i Revisionsudvalgets holdning, som udtrykt i forslagsstillers bemærkninger, at:

”Revisionsudvalget anførte, at dette stemmer dårligt overens med det alment accepterede demokratiske princip om, at Landstinget har såvel bevillingsmagt som kontrol over anvendelsen af bevillingerne.”

Udvalget tager endvidere følgende afsnit i forslagens bemærkninger til efterretning:

”Af Lovudvalgets betænkning over Revisionsudvalgets beslutningsforslag fremgår det, at Lovudvalget generelt kunne tilslutte sig de principielle betragtninger, som Revisionsudvalget lagde til grund for sit beslutningsforslag. Lovudvalget fandt imidlertid, at der var behov for at styrke Landstingets adgang til information, ikke blot af demokratiske hensyn men også af hensyn til at sikre en optimal drift af de hjemmestyreejede selskaber. Lovudvalget henviste herved til de praktiske erfaringer med de hjemmestyreejede selskabers drift. Udvalgets betænkning fik bred tilslutning i Landstinget. Landstinget har således fundet behov for en udvidelse af Revisionsudvalgets kompetence. Nærværende lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse hermed.”

Ulloq/Dato:
1. oktober 2006
Sags.nr.
01.31.07-00001
Inatsisartut Allattoqarfiat / Landstingets Bureau
Postboks 1060
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 46 06
Landstinget@gh.gl
www.nanoq.gl

Finansudvalget vil i sine bemærkninger herefter koncentrere sig om den del af forslaget, der direkte vedrører Finansudvalgets rolle. Finansudvalgets kompetencer er som bekendt primært afgrænset i Budgetloven og Landstingslov om Landstinget og Landsstyret, og sekundært af Landstingets forretningsorden, og herunder af parlamentarisk praksis og sædvane, samt endelig af de principper, der kan udledes af grundloven, og vel her umiddelbart især § 46.

Budgetlovens fastsætter i § 25, at nye eller ændrede bevillinger og tekstanmærkninger i løbet af finansåret forudsætter forudgående godkendelse af Landstingets Finansudvalg på vegne af Landstinget. Landstingets Finansudvalg har dog den mulighed, at det kan henvise behandlingen af en bevillingsansøgning til Landstinget.

I nærværende lovforslag foreslås følgende bestemmelse af særlig betydning af Finansudvalget: (Fremhævning tilføjet)

*“ § 16 a. **Finansudvalget kan** til brug for udvalgets behandling af forslag eller ansøgning om kapitalindsud i, eller garantistillelse for, helt eller delvist hjemmestyreejede aktieselskaber **pålægge Landsstyret at søge nærmere bestemte oplysninger indhentet fra det pågældende selskab**, om fornødent ved at anvende de muligheder, som er hjemlet i aktieselskabsloven og i selskabets vedtægter. Landsstyret stiller uden ophold de oplysninger, som Landsstyret på udvalgets opfordring indhenter, til rådighed for udvalget.*

*Stk. 2. **Udvalget kan berostille udvalgets behandling** af forslag eller ansøgninger som nævnt i stk. 1, **indtil de oplysninger**, som udvalget skønner fornødne, **foreligger**.*

Stk. 3. I udvalget er medlemmerne og andre, der måtte være til stede under udvalgets drøftelser, forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, de bliver bekendt med i udvalget i medfør af stk. 1, i det omfang oplysninger er givet i fortrolighed. Ethvert nyt medlem afgiver en skriftlig erklæring på tro og love om at ville efterkomme denne forpligtelse.”

Særligt omkring § 16 a, stk. 1

Det fremgår af forslagens bemærkninger, at Udvalget kan pålægge Landsstyret, hos det relevante hjemmestyreejede selskab, at søge at tilvejebringe enhver form for materiale, bilag og rapporter mv., som udvalget mener at have behov for, til brug for udvalgsbehandlingen af forslag eller ansøgning om kapitalindsud i, eller garantistillelse for, helt eller delvist hjemmestyreejede virksomheder.

Udvalget skal bemærke, at Hjemmestyret traditionelt ikke har ikke investeret evt. overskydende kapital i virksomheder alene med eksempelvis profitoptimering som sigte. Ofte har Hjemmestyrets involvering i selskabsdannelser været begrundet i fordelingspolitiske målsætninger, udviklingsmålsætninger eller administrations- eller driftsmæssige målsætninger. Selskabsdannelserne og involvering i helt eller delvist hjemmestyreejede selskaber er således sket med begrundelse i samfundsmæssige interesser.

Ofte har hjemmestyret på samme tid spillet både ejerrollen og bestiller- eller køberrollen i samme selskab. Hjemmestyrets indflydelse på selskaberne har ikke alene været bestemt af indskuddet, men ligeså meget af bestiller- og køberrollen. Dette har især været tilfældet, hvis selskabet har været helt afhængig af sin servicering af Hjemmestyret og det uanset om det drejer sig om helt eller delvis hjemmestyreejede virksomheder.

Udvalget mener, at ovennævnte forhold bør tages med i betragtning, når rækkevidden af Udvalgets adgang til oplysninger skal vurderes.

Udvalget skal i denne sammenhæng henlede opmærksomheden på, at flere af høringsparterne påpeger, at en kapitalindskyders eller garantistillers adgang til oplysninger fra et aktieselskab ofte vil være videre end en aktionærs adgang til oplysninger i medfør af aktieselskabsloven. Høringsparterne vurderer derfor, at den foreslåede bestemmelse vedrørende Finansudvalget ikke nødvendigvis udvider udvalgets adgang til oplysninger, idet oplysningsadgangen i realiteten ligger ud over det allerede i de anførte bestemmelser gældende. Udvalget har i denne forbindelse noteret sig følgende bemærkning fra Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug:

”Hvad angår Finansudvalgets adgang til oplysninger i forbindelse med kapitalindskud og garantistillelse, bemærker direktoratet, at der i forbindelse med due diligence¹ ved køb og salg af selskaber eller bankers undersøgelse af selskabers kreditværdighed ofte er adgang til selskabsoplysninger, der ligger ud over hvad aktieselskabsloven tilsigter. Det er derfor direktoratets opfattelse, at Hjemmestyret i relation til kapitalindskud eller garantistillelse ikke skal lade sig begrænse af aktieselskabsloven, men indhente det vurderingsgrundlag, det vil være naturligt at indhente som professionel kapitalformidler.”

Finansudvalget konstaterer med dette som baggrund, at de foreslåede bestemmelser er minimumsbestemmelser, og at oplysningsadgangen i realiteten ofte vil være videre end foreslået.

Når der bortses fra forslagens konkrete historiske sammenhæng fremstår det derudover ikke åbenbart, hvorfor man i forslaget har valgt at fastlægge Finansudvalgets mulighed for at kræve særlige oplysninger til netop ansøgninger om garantistillelse og kapitalindskud i helt eller delvist hjemmestyreejede virksomheder. Såfremt der måtte være ønske om at tilgodese et sådant selskab med offentlige midler vil det også kunne ske på en lang række andre måder, såsom sikring af billigere adgang til råvarer (f.eks. i form af et indhandlingstilskud), naturalieopfyldelse, adgang til fysiske anlæg, fastlæggelse af eneret eller monopol etc. I praksis vil det ofte være muligt at sikre et selskab den samme økonomiske fordel ad disse veje frem som ved et direkte kapitalindskud.

¹ I mangel af en anført definition forstået som analyse og vurdering af en virksomhed som et forberedende led i virksomhedens opstart eller som en del af en kapitalinvestering.

Det forekommer således ikke klart, hvorfor det ikke er søgt at sikre Udvalgets adgang til oplysninger i sådanne reelt analoge situationer. Der må endda antages at være risiko for, at den foreslåede retstilstand vil kunne virke som et incitament for de bevillingssøgende parter til at udarbejde alternative bevillingskonstruktioner frem for at ansøge om et direkte kapitalindskud eller garantistillelse. Dette m.h.p. at undgå eventuelle uvelkomne anmodninger om oplysninger i henhold til loven. En sådan situation kunne opstå, såfremt der f.eks. måtte være et stærkt ønske om at dække over baggrunden for et underskud i et hjemmestyreejet selskab.

Finansudvalget skal på denne baggrund opfordre Lovudvalget til at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget, således at denne problematik forebygges.

Udvalget skal foreslå følgende nye formulering for § 16 a, stk. 1:

"Finansudvalget kan til brug for Udvalgets behandling af forslag eller ansøgninger, herunder ansøgninger om kapitalindskud og garantistillelse, der af Udvalget måtte skønnes at være af væsentlig betydning for økonomien i et helt eller delvis hjemmestyreejet selskab, pålægge Landsstyret at indhente de nærmere bestemte oplysninger i det pågældende helt eller delvis hjemmestyreejede selskab, som Landsstyret i henhold til gældende lovgivning har adgang til at indhente. Landsstyret stiller uden ophold de oplysninger, som Landsstyret på Udvalgets opfordring indhenter, til rådighed for Udvalget."

Særligt omkring § 16 a, stk. 2:

Det fremgår af lovforslaget, at Udvalget kan berostille udvalgets behandling indtil de oplysninger, som udvalget skønner fornødne, foreligger.

Bestemmelsen ses først og fremmest at være en stadfæstelse af de regler og principper, der allerede er fastlagt i, eller følger af § 15, stk. 2, i Forretningsordenen for Grønlands Landsting, der lyder "*Landstingets behandling stilles i bero, indtil udvalget har afsluttet sin behandling.*" En supplerende bestemmelse findes i Landstingslov om Landstinget og Landsstyret § 19 stk. 2 sidste punktum; "*Tingets behandling af sagen stilles i bero, indtil udvalgets overvejelser er afsluttet.*"

Finansudvalget har på denne baggrund ingen indvendinger imod denne bestemmelse.

Særligt omkring § 16 a, stk. 3:

Finansudvalget anser det som såvel hensigtsmæssigt som formentligt fremmende for de ønskede oplysningers tilvejebringelse, at selskaberne gives en vished for, at fortrolige oplysninger ikke spredes eller misbruges. Finansudvalget har på denne baggrund ingen indvendinger imod denne bestemmelse.

Øvrige bemærkninger:

Udvalget finder anledning til at påpege den manglende parallelitet imellem de foreslåede §§ 16a og 17a f.s.v. angår udvalgsmindretallenes muligheder for at forelægge Landstinget ønsket om at indhente yderligere oplysninger i forbindelse med

kapitalindskud eller garantistillelse. Finansudvalget er naturligvis vidende om, at der i lovreglerne for Revisionsudvalgets virke er medtaget bestemmelser om mindretalsbeskyttelse, som ikke findes i lovreglerne for Finansudvalgets virke. Imidlertid virker det ikke åbenbart, hvorfor der ikke er opstillet regler tilsvarende de for Revisionsudvalget gældende i det foreslåede regelsæt, når der henses til begrundelsen for denne mindretalsbeskyttelse: *"Omvendt vil det være uheldigt, hvis et flertal i udvalget bestående af repræsentanter for de regeringsbærende partier udnytter sin majoritet til at forhindre afdækning af forhold, som kan give anledning til kritik af Landsstyrets varetagelse af Hjemmestyrets aktionærinteresser."* Ud fra samme betragtning ses der ikke at være tungtvejende grunde til, at mindretallet i Finansudvalget ikke på tilsvarende vis sikres adgang til at forelægge Landstinget ønsket om oplysninger. Det bemærkes i denne forbindelse, at Finansudvalgets adgang til at henvise en bevillingsansøgning til Landstinget jf. Budgetlovens § 25, stk. 2, ikke indeholder en mindretalssikring.

Finansudvalget skal endelig bemærke, at der med vedtagelse af Budgetloven i 1999, jf. lovens bemærkninger, blev lagt op til såkaldte konsekvensrettelser i Landstingslov om Landstinget og Landsstyret. Dette bl.a. m.h.p. at undgå, at den samme bestemmelse optræder i flere forskellige Landstingslove. Nu, snart 7 år senere, er disse konsekvensrettelser stadigvæk ikke gennemførte. Udvalget skal på denne baggrund opfordre Lovudvalget til at rette fokus mod denne manglende ajourføring af lovgivningen i forbindelse med den kommende revision af Landstingslov om Landstinget og Landsstyret.

Med venlig hilsen

Ellen Christoffersen,
formand for udvalget